

บทที่ 1

ข้อมูลทั่วไป: สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

การสำรวจ รวบรวม และทบทวนข้อมูลด้านการจัดหาวัตถุดิบและการลงทุนด้านแร่ของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิเพิ่มเติมที่มีความทันสมัย โดยการรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ในประเทศ จากการค้นคว้าเอกสารและผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการเดินทางไปสำรวจรวบรวมข้อมูลในประเทศนั้นๆ โดยตรงผ่านหน่วยงานที่มีการประสานสายสัมพันธ์ไว้

รูปที่ 1.1 แผนที่ภูมิประเทศแสดงตำแหน่งที่ตั้งของ สปป.ลาว
(ที่มา : The University of Texas at Austin, 2016)

1.1 ข้อมูลพื้นฐาน.....

ประเทศลาว มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว : สปป.ลาว (The Lao People's Democratic Republic: Lao PDR) มีข้อมูลทั่วไปประกอบด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์ สังคมและประชากร การเมืองการปกครอง และข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ดังตารางที่ 1.1 และ 1.2

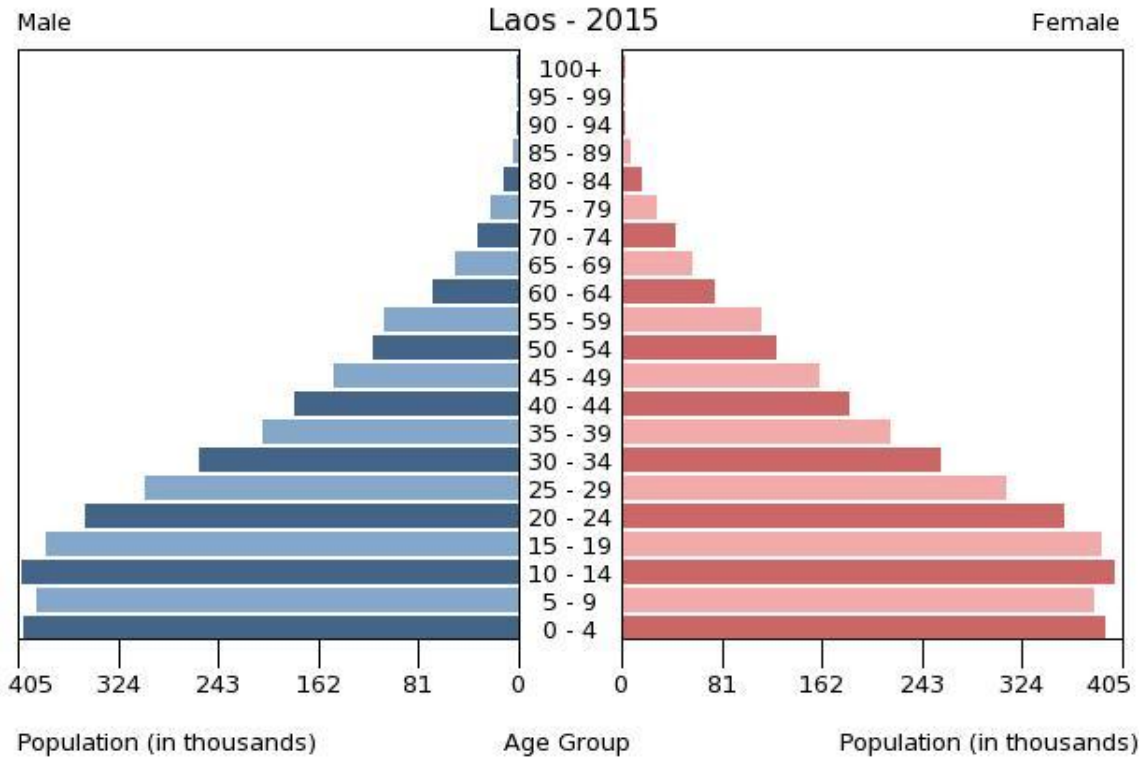
ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคของ สปป.ลาว ได้แก่ การคมนาคม ท่าเรือ พลังงาน และระบบสื่อสาร สรุปได้ดังตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลทั่วไปของ สปป.ลาว

ข้อมูล	รายละเอียด
พื้นที่	มีพื้นที่ทั้งหมด 236,800 ตารางกิโลเมตร โดยที่ลาวเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล
สภาพภูมิประเทศ	แบ่งออกได้เป็น 3 เขต คือ เขตภูเขาสูง เขตที่ราบสูง และเขตที่ราบลุ่ม โดยพื้นที่ของเขตภูเขาสูง และเขตที่ราบสูงของประเทศรวมกันจะมากถึง 3 ใน 4 ของพื้นที่ สปป.ลาวทั้งหมด โดยจุดที่สูงที่สุดของ สปป.ลาวอยู่ที่ภูเบ็ย ในแขวงเชียงขวาง วัดความสูงได้ 2,817 เมตร <ul style="list-style-type: none"> ● เขตภูเขาสูง เป็นพื้นที่ที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 1,500 เมตรขึ้นไป พื้นที่นี้อยู่ในเขตภาคเหนือของประเทศ ● เขตที่ราบสูง คือพื้นที่ซึ่งสูงกว่าระดับน้ำทะเลเฉลี่ย 1,000 เมตร ปรากฏตั้งแต่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของที่ราบสูงเมืองพวน ไปจนถึงชายแดนกัมพูชา เขตที่ราบสูงนี้มีที่ราบสูงขนาดใหญ่อยู่ 3 แห่ง ได้แก่ ที่ราบสูงเมืองพวน (แขวงเชียงขวาง), ที่ราบสูงนากาย (แขวงคำม่วน) และที่ราบสูงบริเวณภาคใต้ ● เขตที่ราบลุ่ม เป็นเขตที่ราบตามแนวฝั่งแม่น้ำโขงและแม่น้ำต่างๆ เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุดในเขตพื้นที่ทั้ง 3 เขต นับเป็นพื้นที่ที่ชาวผู้น้ำที่สำคัญของประเทศ แนวที่ราบลุ่มเหล่านี้เริ่มปรากฏตั้งแต่บริเวณตอนใต้ของแม่น้ำโขง เรียกว่า ที่ราบลุ่มเวียงจันทน์ ผ่านที่ราบลุ่มสะหวันนะเขต ซึ่งอยู่ตอนใต้เซบั้งไฟและเซบั้งเหียงและที่ราบจำปาสัก ทางภาคใต้ของลาว ซึ่งปรากฏตามแนวแม่น้ำโขงเรื่อยไปจนจรดชายแดนประเทศกัมพูชา
สภาพภูมิอากาศ	ภูมิอากาศเป็นแบบภูมิอากาศเขตร้อน มีลมมรสุมแต่ไม่มีลมพายุ สำหรับเขตภูเขาภาคเหนือและเขตเทือกเขา อากาศมีลักษณะกึ่งร้อนกึ่งหนาว อุณหภูมิสะสมเฉลี่ยประจำปีสูงถึง 15-30 องศาเซลเซียส แบ่งเป็น 2 ฤดูกาล คือ ฤดูฝน (พฤษภาคม-พฤศจิกายน) และฤดูแล้ง (ธันวาคม-เมษายน) อุณหภูมิเฉลี่ยที่นครหลวงเวียงจันทน์ 25 องศาเซลเซียส (ม.ค.) และ 36-37 องศาเซลเซียส (เม.ย.) ปริมาณฝนเฉลี่ย 1,715 มิลลิเมตรต่อปี
ทรัพยากรธรรมชาติ	<ul style="list-style-type: none"> ● ทรัพยากรป่าไม้ มีพื้นที่ป่าไม้ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 11 ล้านเฮกตาร์ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47 ของพื้นที่ประเทศ ● ทรัพยากรน้ำ แม่น้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำโขง ● ทรัพยากรแร่ธาตุ

ข้อมูล	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - ลिनแร่ มีแร่ธาตุต่างๆ แทบทุกชนิด เช่น แร่เหล็ก ถ่านหินลิกไนต์ ดีบุก ตะกั่ว ทองแดง ถ่านหิน สังกะสี ทองคำ หินอ่อน ยิปซัม บอກไซต์ เป็นต้น - อัญมณี มีแหล่งแร่รัตนชาติที่ยังไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ เช่น ทองคำ แซฟไฟร์ เงิน เป็นต้น - น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ มีแหล่งอยู่ทางภาคกลางและภาคใต้ของประเทศ
ภัยธรรมชาติ	ไม่มี
ประชากร	จำนวน 6.9 ล้านคน มีอัตราการเติบโต 1.55% (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2558)
การปกครอง	ระบอบสังคมนิยม มีพรรคปฏิวัติประชาชนลาว (The Lao People's Revolutionary Party : LPRP) เป็นพรรคการเมืองที่บริหารประเทศเพียงพรรคเดียวมาโดยตลอด และคาดว่าจะยังคงรักษาอำนาจทางการเมืองใน สปป.ลาว ได้ต่อไป
เขตการปกครอง	แบ่งเป็น 16 แขวง และ 1 เขตปกครองพิเศษ (นครหลวงเวียงจันทน์) แขวงต่างๆ ประกอบด้วย เซกอง อัดตะบือ สาละวัน จำปาสัก สหวันนะเขต คำม่วน บอลิคำไซ เวียงจันทน์ ไชยะบูลี หลวงพระบาง เชียงขวาง หัวพัน พงสาลี อุคมไซ หลวงน้ำทา และบ่อแก้ว
ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP)	12.55 พันล้านเหรียญสหรัฐ เฉลี่ย 5,400 ล้านดอลลาร์ต่อคน มีอัตราการเติบโตต่อปี 7.5 % (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2558)
อัตราการว่างงาน	1.3 % (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2558)
อัตราเงินเฟ้อ	อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย อยู่ที่ร้อยละ 1.3% ลดลงจากปีก่อน (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2558)
ปีงบประมาณ	1 ตุลาคม ถึง 30 กันยายน
สถานะทางการเงินการคลัง	ในปี พ.ศ. 2558 สปป.ลาว ขาดดุลการค้า จำนวน 1,797 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มีเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ 976 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีหนี้ต่างประเทศ 9,552 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2558)
มูลค่าการส่งออก	ในปี พ.ศ.2558 มีมูลค่าการส่งออกสินค้า 3,115 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 17 (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2558)
สินค้าส่งออกและประเทศคู่ค้า	ผลิตภัณฑ์จากไม้, กาแฟ, ไฟฟ้า, ดีบุก, ทองแดง, ทองคำ, มันสำปะหลัง ประเทศส่งออกที่สำคัญคือ จีน 34.2%, ไทย 27.4%, เวียดนาม 15.7% (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2558)
มูลค่าการนำเข้า	ในปี พ.ศ.2558 การนำเข้ามีมูลค่าประมาณ 4,912 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 15 (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2558)
สินค้านำเข้าและประเทศคู่ค้า	เครื่องจักรและอุปกรณ์, ยานพาหนะ, น้ำมันเชื้อเพลิง, สินค้าอุปโภคบริโภค ประเทศนำเข้าที่สำคัญคือ ไทย 55.2%, จีน 25.6%, เวียดนาม 6.6% (ข้อมูล ปี พ.ศ. 2558)

(ที่มา: Central Intelligence Agency : CIA, 2016 และ กรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์, 2554)

รูปที่ 1.2 แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามเพศในแต่ละช่วงอายุ
(ที่มา : Central Intelligence Agency : CIA, 2016)

ตารางที่ 1.2 เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจของ สปป.ลาว

เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญของ สปป.ลาว			
	2556	2557	2558
ประชากร (ล้านคน)	6.7	6.8	6.9
อัตราการเจริญเติบโตของประชากร (%)	1.63	1.59	1.55
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (%)	8.0	7.4	7.5
อัตราเงินเฟ้อ (%)	6.4	4.1	1.3
ภาคต่างประเทศ (ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)			
มูลค่าการค้า	5,900	6,933	8,027
(% การเปลี่ยนแปลง)	24.8	17.5	15.8
การส่งออก	2,448	2,662	3,115
(% การเปลี่ยนแปลง)	23.4	8.7	17.0
การนำเข้า	3,452	4,271	4,912
(% การเปลี่ยนแปลง)	25.8	23.7	15.0
ดุลการค้า	- 1,004	- 1,609	- 1,797
เงินสำรองระหว่างประเทศ (ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	644	890	976
หนี้ต่างประเทศ (ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)	6,861	8,6515	9,552
อัตราดอกเบี้ย คิดเป็น % ต่อปี (สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ)			
เงินฝาก	8.7	8.7	8.7
สินเชื่อ	23.2	19.2	19.0
อัตราแลกเปลี่ยน ณ สิ้นปี (กีบ : Kips)			
กีบ/ดอลลาร์สหรัฐฯ	7,852.7	8,049.0	8,151.6
กีบ/บาท	245.5	246.1	226.1

(ที่มา : Central Intelligence Agency : CIA, 2016)

รูปที่ 1.3 เขตการปกครองของ สปป.ลาว
(ที่มา: www.commons.wikimedia.org, 2012)

ตารางที่ 1.3 โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคของสปป.ลาว

ข้อมูล	รายละเอียด
ระบบคมนาคมทางบก	ถนนใน สปป.ลาว มีระยะทางยาวรวม 39,586 กิโลเมตร แบ่งเป็นถนนลาดยาง 5,415 กม. และถนนที่ไม่ได้ลาดยาง 34,171 กิโลเมตร
การคมนาคมทางน้ำ	<p>สปป.ลาวมีแม่น้ำโขงไหลผ่านตลอดประเทศ ความยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ รวม 1,835 กิโลเมตร แต่มีข้อจำกัดทางด้านกายภาพ เช่น เกาะแก่ง และระดับน้ำ ทำให้มีระยะทางที่ใช้ในการขนส่งเพียง 875 กิโลเมตร เดินเรือได้สะดวกเฉพาะช่วงน้ำหลากในเดือนพฤษภาคมถึงธันวาคม ซึ่งสามารถใช้เรือขนาดใหญ่ขนส่งสินค้าได้ถึงลำละ 120 – 150 ตัน ส่วนช่วงเดือนมกราคม – เมษายนที่ น้ำน้อย ต้องใช้เรือขนาดเล็กขนส่งสินค้าได้เพียงประมาณลำละ 40 – 60 ตัน</p> <p>แม่น้ำสายสำคัญใน สปป.ลาว มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แม่น้ำอุ พงสาลี – หลวงพระบาง 448 กิโลเมตร 2. แม่น้ำจิม เชียงขวาง – เวียงจันทน์ 354 กิโลเมตร 3. แม่น้ำเซบั้งเหียง สะหวันนะเขต 338 กิโลเมตร 4. แม่น้ำเซบั้งไฟ สะหวันนะเขต – คำม่วน 239 กิโลเมตร 5. แม่น้ำทา หลวงน้ำทา – บ่อแก้ว 325 กิโลเมตร 6. แม่น้ำเซกอง สาละวัน – เซกอง – อัดตะปือ 320 กิโลเมตร 7. แม่น้ำกะดิง แขวงบอลิคำไซ 103 กิโลเมตร 8. แม่น้ำคาน หัวพัน – หลวงพระบาง 90 กิโลเมตร
การคมนาคมทางรถไฟ	ปัจจุบัน สปป.ลาว มีทางรถไฟยาว 3.5 กิโลเมตร เชื่อมต่อกับประเทศไทยที่สะพานมิตรภาพไทย – ลาว 1 นครหลวงเวียงจันทน์ – จังหวัดหนองคาย (สร้างด้วยเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลไทย ทั้งในรูปแบบเงินให้เปล่าและเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำระยะยาว)
การคมนาคมทางอากาศ	ทางอากาศ มีสนามบินวัดไต เป็นสนามบินนานาชาติในเวียงจันทน์ และสนามบินในเมืองหลักๆ เช่น เวียงจันทน์ หลวงพระบาง สะหวันนะเขต ปากเซ หัวทราย หลวงน้ำทา อุตมไซ พงสาลี เชียงขวาง ไชยบุรี โดยส่วนใหญ่และเที่ยวบินในประเทศจะบินผ่านเวียงจันทน์ มีสายการบินของ สปป.ลาว คือ Lao Airline มีเที่ยวบินประจำไปยังเมืองสำคัญของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ฮานอย โฮจิมินห์ซิตี้ พนมเปญ คุนหมิง
ท่าเรือ	ใช้ท่าข้ามระหว่างไทย-ลาวตามเมืองท่าต่างๆ
พลังงาน	รัฐบาลลาวกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศโดยตั้งเป้าหมายให้ สปป.ลาวเป็น “แบตเตอรี่แห่งเอเชีย” หรือแหล่งพลังงานสำรองในอนุภูมิภาค สปป.ลาวมีศักยภาพที่จะผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ ประมาณ 23,000 เมกะวัตต์ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจของ สปป.ลาว ภายในปี พ.ศ. 2563 จะสามารถ ดำเนินโครงการพลังงานไฟฟ้าขนาดใหญ่แล้วเสร็จจำนวน 29 โครงการ และผลิตไฟฟ้าได้ 8,657 เมกะ วัตต์ ณ พฤษภาคม พ.ศ. 2553 ลาวมีเขื่อนพลังน้ำเกือบ 50 แห่ง ผลิตไฟฟ้าได้รวมกัน

ข้อมูล	รายละเอียด
	<p>มากกว่า 1,500 เมกะวัตต์ มีเขื่อนที่ดำเนินการโดยเอกชน 2 แห่ง คือ เทินหินบูน ที่บอสิค้ำไซ และห้วยเหาะที่จำปาสัก- อัดตะปือ นับตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 รัฐบาลลาวดำเนินการก่อสร้างสายส่งกระแสไฟฟ้าไปทั่วประเทศ ตามแผนนโยบายขจัดความยากจนภายในปี พ.ศ. 2563 ปัจจุบันทั่วทั้งประเทศมีบ้านเรือนร้อยละ 44 ที่มีไฟฟ้าใช้ ปัจจุบัน สปป.ลาว ผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 3 พันล้านกิโลวัตต์ต่อปีโดยแบ่งใช้ภายในประเทศประมาณ 800 ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง ในขณะที่ส่งออกกระแสไฟฟ้าประมาณ 229 ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง ซึ่งทำให้ สปป.ลาว สามารถส่งออกกระแสไฟฟ้าให้ไทย 72.11 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และนำเข้าจากไทย 27.87 ล้านเหรียญสหรัฐฯ</p>
<p>ระบบสื่อสารและโทรคมนาคม</p>	<p>การให้บริการด้านโทรคมนาคมเปลี่ยนจากการให้บริการโดยผ่านระบบดาวเทียมมาใช้ระบบสายใยแก้ว ซึ่งเชื่อมต่อทุกแขวงและเมืองต่างๆ ระบบสายใยแก้วได้เชื่อมต่อกับประเทศใกล้เคียง เช่น ไทย เวียดนาม และจีน บริการโทรศัพท์มือถือมีครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ใน สปป.ลาว ปัจจุบันมี 5 บริษัท ได้รับอนุญาตให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานและมือถือ บริษัทส่วนใหญ่มีรัฐร่วมทุนอยู่ด้วยในสัดส่วน ดังนี้ บริษัท ลาวโทรคมนาคม จำกัด (LTC รัฐ 51 :บริษัทชินวัตร 49) บริษัท อีทีแอลมหาชน จำกัด (ETL รัฐ 100) บริษัทลาวเอเชีย (LATกระทรวงป้องกันประเทศ 100) บริษัทมิลิคอม อินเตอร์เนชันนอลเซลลูลาร์ (MLL รัฐ 22 : มิลิคอม 78) และลาวสกาย คอมมูนิเคชั่น (รัฐ 30 : สกาย 70) ในขณะที่ความสามารถและจำนวนผู้ให้บริการด้านนี้ได้เพิ่มสูงขึ้น จำนวนประชากรที่ใช้บริการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เห็นได้จากสถิติของผู้ใช้บริการโทรศัพท์มือถือในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวน 4.6 ล้านหมายเลข หรือคิดเป็นร้อยละ 68 ส่วนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต มีจำนวน 300,000 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 5.8</p>

(ที่มา: กรมส่งเสริมการค้าส่งออก กระทรวงพาณิชย์, 2554 และ Central Intelligence Agency : CIA, 2016)

รูปที่ 1.4 เส้นทางคมนาคมใน สปป.ลาว
(ที่มา : www.ecotourismlaos.com, 2012)

1.2 การเข้าร่วมองค์การระหว่างประเทศ.....

- ปี พ.ศ. 2495 : องค์การสหประชาชาติ
- ปี พ.ศ. 2504 : กองทุนการเงินระหว่างประเทศ
- ปี พ.ศ. 2507 : กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด
- ปี พ.ศ. 2535 : ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS)

- ปี พ.ศ. 2540 : สมาชิกอาเซียน
- ปี พ.ศ. 2541 : สปป.ลาว สมัครเข้าเป็นสมาชิก

(ที่มา : สำนักประชาสัมพันธ์เขต 4, 2559)

องค์การการค้าโลก (WTO) แต่ขณะนี้ยังไม่ได้เป็นสมาชิกแต่อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการปรับปรุงระบบเศรษฐกิจให้ เป็นสากล

- ปี พ.ศ. 2546 : ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS)

1.3 ก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.....

ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2510 สมาชิกเริ่มแรกมี 5 ประเทศ ต่อมาประเทศบรูไนฯ ได้เข้าร่วมเป็นประเทศที่ 6 ในปี พ.ศ. 2527 เรียกเป็นประเทศสมาชิกเดิม ประกอบด้วย

(ที่มา : AsiaPacific Daily website, 2014)

1. สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia)
2. สหพันธรัฐมาเลเซีย (Republic of Malaysia)
3. สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines)
4. สิงคโปร์ (Republic of Singapore)
5. ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)
6. บรูไนดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)

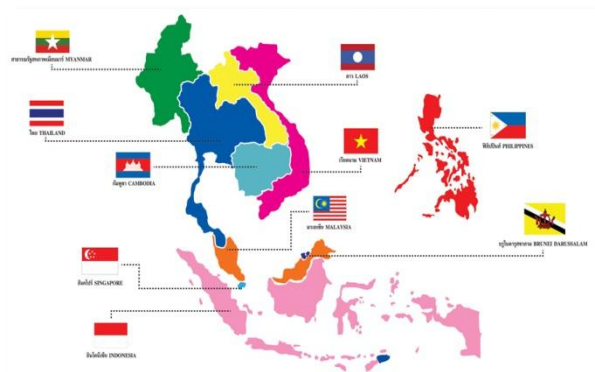
ในระหว่างปี พ.ศ. 2538–2542 ได้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก 4 ประเทศ รวมเป็น 10 ประเทศ เรียกเป็นประเทศ CLMV คือ

1. ราชอาณาจักรกัมพูชา (The Kingdom of Cambodia)
2. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (The Lao People’s Democratic Republic)
3. สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (Republic of Union of Myanmar)
4. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (The Socialist Republic of Vietnam)

วัตถุประสงค์

อาเซียนก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เริ่มแรกเพื่อสร้างสันติภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันจะนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมือง และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และต่อมาเมื่อการค้าระหว่างประเทศในโลกมีแนวโน้มเกิดการค้ารุนแรงขึ้น ทำให้อาเซียนได้มุ่งเน้นการรวมกลุ่มเพื่อขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างกันมากขึ้น โดยการจัดทำเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ในลำดับถัดมา

อาเซียนได้จัดทำพิมพ์เขียวเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) หรือแผนปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วยแผนงานเศรษฐกิจในด้านต่างๆ โดยกำหนดทิศทางและแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนที่ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดจนบรรลุเป้าหมายของการจัดตั้ง AEC ในปี พ.ศ. 2558 (สำนักอาเซียน, 2550) โดยอาเซียนได้กำหนดยุทธศาสตร์การก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่สำคัญ 4 ประการ โดยมีรายละเอียด AEC Blueprint ดังนี้

(ที่มา : www.library.stou.ac.th, 2016)

ยุทธศาสตร์และองค์ประกอบสำคัญของ
แผนงานใน AEC Blueprint

การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วมกัน	การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน	การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค	การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก
<ul style="list-style-type: none"> • การเปิดเสรีทางการค้า (AFTA) • การเปิดเสรีการค้าด้านบริการ (AFAS) • การเปิดเสรีการลงทุน (AIA) • การเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างกัน • การเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ • การรวมกลุ่มสาขาอุตสาหกรรมสำคัญให้ป็นห่วงโซ่อุปทาน 	<p>การส่งเสริมการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในด้านต่างๆ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> • นโยบายการแข่งขัน • การคุ้มครองผู้บริโภค • ทรัพย์สินทางปัญญา (IPR) • กฎระเบียบภาษีอากร • การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การเงินการขนส่ง และเทคโนโลยีสารสนเทศ 	<p>การส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของสมาชิก และลดช่องว่างของระดับการพัฒนา ระหว่างสมาชิกเก่าและใหม่ เช่น การพัฒนา SMEs แผนงานการริเริ่มการรวมตัวอาเซียน (IAI)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • การส่งเสริมการรวมกลุ่มเข้ากับประชาคมโลก โดยเน้นการประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เช่นการจัดทำเขตการค้าเสรี (AFTA) และความตกลงการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด (CEP) • การสร้างเครือข่ายในด้านการผลิตและจำหน่าย เป็นต้น

สรุปโอกาสและผลกระทบที่จะได้รับจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ผลกระทบเชิงบวก

- ผู้ประกอบการสามารถขยายช่องทางและเพิ่มโอกาสในการได้ประโยชน์จากตลาดอาเซียนที่มีขนาดใหญ่ขึ้น
- ขยายโอกาสด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิก เนื่องจากการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้า (NTMs)
- เพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการในการใช้ประโยชน์จากห่วงโซ่อุปทานในอาเซียนเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ได้รับประโยชน์จากการลดภาษีสินค้านำเข้า
- สามารถเข้าไปจัดตั้งกิจการการให้บริการในประเทศสมาชิกอาเซียนได้สะดวกยิ่งขึ้น
- เป็นปัจจัยดึงดูดเงินลงทุนจากต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากการผ่อนคลายกฎระเบียบต่างๆ
- เชื้อประโยชน์ให้นักลงทุนไทยย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศสมาชิกที่มีแรงงานราคาถูก และมีทรัพยากรในการผลิตที่สมบูรณ์

ผลกระทบเชิงลบ

- จำนวนคู่แข่งและสภาพการแข่งขันในตลาดเพิ่มสูงขึ้น
- อาจมีการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือของไทยไปยังประเทศที่ให้ค่าตอบแทนสูงกว่า
- อาจกระทบต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศในบางสาขาที่มีความอ่อนไหว เช่น การเกษตร ปศุสัตว์ และประมง เป็นต้น
- อาจเกิดการแย่งชิงเงินลงทุนระหว่างอาเซียนด้วยกันเอง

นโยบายเชิงรุก	นโยบายเชิงรับ
<ul style="list-style-type: none"> ➢ ต้องเรียนรู้ในโอกาสและความท้าทายที่กำลังเกิดขึ้นทั้งในด้านการเปิดเสรีและการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน เพื่อหามาตรการในการรับมือในอนาคต ➢ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ ➢ ควรดำเนินกลยุทธ์การตลาดเชิงรุกโดยการใช้ประโยชน์จากการลดภาษีนำเข้า โดยการขยายช่องทางการตลาดให้เข้าถึงผู้บริโภคในต่างประเทศโดยตรงมากขึ้น ➢ ควรให้ความสำคัญกับการผลิตสินค้าที่รักษาสิ่งแวดล้อมและลดภาวะโลกร้อน รวมถึงการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม (CSR) ➢ ควรศึกษากฎระเบียบและเงื่อนไขด้านการนำเข้าของประเทศคู่ค้าเพื่อลดการแข่งขันกันเองและสามารถกำหนดกลยุทธ์ธุรกิจที่สอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกันได้ ➢ ควรศึกษาแนวทางในการสร้างพันธมิตร หรือหุ้นส่วน และสร้างเครือข่ายธุรกิจในประเทศอาเซียนอื่นๆ ➢ ควรศึกษาพฤติกรรม รสนิยม และความต้องการในตลาดอาเซียนอย่างรอบด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสามารถนำไปใช้ในการวางแผนธุรกิจต่อไปได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ศึกษาและเรียนรู้คู่แข่งทั้งในประเทศและในอาเซียนอย่างรอบด้าน เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์แข่งขัน นโยบาย เพื่อเตรียมพร้อมการแข่งขันที่จะเพิ่มขึ้น ➢ ควรปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และพัฒนาการบริหารจัดการธุรกิจ ➢ ต้องพัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมของบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เพื่อรองรับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น

(ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, 2557)

1.4 ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ACIA).....

ความตกลง ACIA มีขอบเขตครอบคลุมมิติการลงทุนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

- 1) การเปิดเสรี (Liberalization)
- 2) การคุ้มครอง (Protection)
- 3) การส่งเสริม (Promotion)
- 4) การอำนวยความสะดวก (Facilitation)

(ที่มา : ศูนย์ข้อมูลอาเซียน กรมประชาสัมพันธ์, 2557)

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์หลักของ ความตกลง ACIA คือ ต้องการสร้างให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นภูมิภาคที่มีที่กฎระเบียบด้านการลงทุน (Investment Regime) ที่เปิดกว้างและเสรี (Open & Free) และ ในขณะเดียวกันเพื่อส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการ (Integration) ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านการลงทุน โดยสรุปความครอบคลุมในความตกลงได้ดังนี้

การเปิดเสรีการลงทุนภายใต้ ACIA ครอบคลุม	สิ่งที่ความตกลง ACIA ไม่ครอบคลุม
1. ประเภทของการลงทุน <ul style="list-style-type: none"> - การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) - การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์หรือการถือหุ้นน้อยกว่า 10 % (Portfolio) 	1. มาตรการทางภาษี ยกเว้นมาตรการภาษีที่เกี่ยวข้องกับบทการโอนเงินและการเวนคืน
2. สาขาการลงทุน 5 กลุ่ม <ul style="list-style-type: none"> - อุตสาหกรรมการผลิต, เกษตร, ประมง ป่าไม้, เหมืองแร่ แล บริการที่เกี่ยวข้องกับทั้ง 5 ภาคข้างต้น 	2. การอุดหนุนโดยรัฐ (Subsidies)
	3. การจัดซื้อจัดจ้าง
	4. การบริการโดยรัฐ
	5. การเปิดเสรีกิจการบริการเนื่องจากมาตรการทางภาษี การอุดหนุน การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริการโดยรัฐ

(ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, 2557)

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่าง สปป.ลาว กับประเทศไทย.....

ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจการค้า

ไทยเป็นประเทศคู่ค้าอันดับต้นๆ ของ สปป.ลาว โดยสินค้าที่ไทยส่งออกไปลาวที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันดีเซล/เบนซิน รถยนต์และอุปกรณ์ เหล็กและเหล็กกล้า และเครื่องจักรที่ใช้ในการก่อสร้าง เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าจากลาวที่สำคัญ ได้แก่ ทองแดงและผลิตภัณฑ์ เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรทัศน์ วิทยุ โทรศัพท์) ส่วนสินค้านำเข้าไม่มาก ได้แก่ ไม้แปรรูป ผักและผลไม้ เป็นต้น

ในปี พ.ศ.2558 มูลค่าการค้าโดยรวมระหว่างไทยกับลาว โดยรวมมีมูลค่า 193,200.3 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นมูลค่าการส่งออก จำนวน 142,909.3 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้า 50,291.3 ล้านบาท (กรมการค้าต่างประเทศ, 2558)

ตารางที่ 1.4 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย-สปป.ลาว

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของไทยกับ สปป.ลาว (หน่วย : ล้านบาท)			
	2556	2557	2558
การส่งออกไป สปป.ลาว	113,542.1	129,666.3	142,909.3
% การขยายตัว	2.5	14.2	10.2
การนำเข้าจาก สปป.ลาว	41,693.4	45,842.0	50,291.3
% การขยายตัว	7.8	10.0	9.7
มูลค่าการค้า	155,235.4	175,508.3	193,200.6
% การขยายตัว	6.0	13.1	10.1

(ที่มา : กรมการค้าต่างประเทศ, 2558)

การค้าชายแดนระหว่างไทย-สปป.ลาว ใน ปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่า 176,474.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.8 จากปีก่อน หรือคิดร้อยละ 91.34 ของการค้าระหว่างไทยกับลาว โดยมีมูลค่าการส่งออกจำนวน 132,733.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 โดยส่วนใหญ่เป็นการส่งออกสินค้าน้ำมันเชื้อเพลิง อุปกรณ์บริโภค รถยนต์และอุปกรณ์ และผลิตภัณฑ์เหล็ก เป็นต้น ส่วนมูลค่าการนำเข้า จำนวน 43,741.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 61.25 ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าสินแร่ทองแดง เครื่องรับส่งสัญญาณ และอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ไม้ฝัก-ผลไม้ และปุย เป็นต้น (กรมการค้าต่างประเทศ, 2558)

(ที่มา : www.เที่ยวเชียงใหม่.com, 2557)

ความสัมพันธ์ทางการทูต

ประเทศไทยและลาวได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2493 หรือเมื่อ 60 ปีที่แล้ว อย่างไรก็ตาม ไทย-ลาว ฉันท “ญาติใกล้ชิด มิตรใกล้บ้าน” ได้ปรากฏอยู่ในชีวิตของผู้คนและชุมชนสองฝั่งโขงมายาวนานตั้งแต่ยังไม่มีเส้นเขตแดนแบ่งสังคมออกเป็นประเทศเช่นทุกวันนี้

(ที่มา : สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ เวียงจันทน์, 2552)

บนรากฐานของมรดกแห่งอดีตที่ใกล้ชิด และทุนทางสังคมวัฒนธรรมที่มีร่วมกัน ตลอดจนความเคารพที่ต่างฝ่ายต่างมีให้ต่อกัน ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ในปัจจุบันจึงดำเนินไปด้วยความราบรื่นใกล้ชิด ผู้นำและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของไทยได้กล่าวไว้ในหลาย ๆ โอกาสว่า “ความมั่นคง มั่งคั่งของลาว คือความมั่นคง มั่งคั่งของไทย” ด้วยเหตุนี้ ไทยจึงได้ดำเนินนโยบายให้การสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของลาวในหลากหลายสาขา อาทิเช่น การเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคมเพื่อลาวจะกลายเป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง การสนับสนุนให้ภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจของไทยไปลงทุนในลาวอย่างมีความรับผิดชอบเพื่อสร้างรายได้ให้กับทางการลาวไปพร้อมๆ กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนชาวลาว การให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาด้านเกษตรกรรม สาธารณสุข และการศึกษาของชาวลาว โดยในส่วนของภาครัฐ มีกลไกทั้งในระดับทวิภาคีและระดับภูมิภาคจำนวนมากที่ช่วยส่งเสริมความร่วมมือไทย-ลาว ให้สนองตอบต่อผลประโยชน์ร่วมกันของสองฝ่าย เช่น

(ที่มา : www.manager.co.th, 2557)

คณะกรรมการความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือ คณะกรรมการร่วมมือรักษาความสงบเรียบร้อยตามชายแดนทั่วไป คณะกรรมการเขตแดนร่วม กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ภายใต้อาเซียน (กรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ, 2552)

1.6 สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนการลงทุนด้านอุตสาหกรรมแร่.....

1) สปป.ลาว เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ใกล้ชิดกับไทยทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม มีเขตแดนติดต่อกับไทยทั้งทางบก และทางน้ำเป็นแนวยาวถึง 1,810 กิโลเมตร แม้ว่า สปป.ลาวจะไม่มีทางออกทางทะเล แต่สามารถเป็นจุดเชื่อมต่อ ด้านการคมนาคมขนส่งจากไทย ไปประเทศที่สามในอนุภูมิภาค ผ่านสะพานมิตรภาพไทย-ลาวข้ามแม่น้ำโขง ทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ หนองคาย-เวียงจันทน์, มุกดาหาร-สะหวันนะเขต และนครพนม-คำม่วน การขนส่งสินค้าเข้าและออกผ่านประเทศไทย เส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อระหว่างประเทศเหล่านี้เป็นเส้นทางหลัก และจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

2) สปป.ลาวมีศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติอยู่มาก ทั้งทรัพยากรน้ำ แร่ธาตุ ป่าไม้ ทำให้เกิดการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากจีน ที่มีการลงทุนมากเป็นอันดับหนึ่ง

3) ตลอดแนวชายแดนของ สปป.ลาว ซึ่งมีความยาวรวม 5,083 กิโลเมตร ล้อมรอบด้วยชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน 5 ประเทศ ดังนี้ ประเทศจีน ประเทศไทย ประเทศกัมพูชา ประเทศเวียดนาม สปป.ลาว ทำให้ในอดีตจากประเทศ Land lock กลายเป็น Land link มีเส้นทางเชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบผ่านเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ (Economic corridor)

4) นโยบายด้านพลังงานของการจะเป็น Battery of Asia ซึ่งอาศัยศักยภาพทางธรรมชาติที่มีอยู่ ประกอบกับประชากรที่มีค่อนข้างน้อย และการเมืองเป็นระบบสังคมนิยม ทำให้ลาวสามารถผลิตพลังงานไฟฟ้า และส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะจากพลังงานน้ำ นำรายได้เข้าสู่ประเทศอย่างมากมายและยั่งยืน (Sustainable) สำหรับประเทศไทย สปป.ลาว มีโครงการผลิตกระแสไฟฟ้าให้ไทยรวม 17 โครงการ ผลิตกระแสไฟฟ้า 9,395-9,890 เมกะวัตต์

5) ระบบการขนส่งภายในประเทศ ใช้เส้นทางถนนเป็นหลัก เนื่องจากยังไม่มีระบบขนส่งทางราง และเป็นลักษณะผูกขาด เส้นทางคมนาคมยังทุรกันดาร ต้องใช้เวลานาน เป็นอุปสรรคต่อการขนส่งสินค้า